

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองในห้องสมุดของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในด้านวัตถุประสงค์ ความถี่ในการสืบค้น สาเหตุ กลวิธีในการสืบค้น ประโยชน์ที่ได้รับ และปัญหาในการสืบค้น ตลอดจนศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชาที่เรียน ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยต่อการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองในห้องสมุด โดยมีสมมุติฐานในการวิจัยว่า การสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองในห้องสมุดของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เรียน ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์อย่างมีนัยสำคัญ

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ นักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่มาใช้ห้องสมุดกลาง ห้องสมุดวิทยาเขต หรือห้องสมุดคณะ ที่มีบริการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 8 แห่ง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้แจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 373 คน ในช่วงระหว่างเดือน มกราคม - มีนาคม 2538 ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งสิ้น 354 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับวิเคราะห์สถิติทางสังคมศาสตร์ (Statistical Packages for the Social Sciences for Personal Computer - SPSS/PC⁺) คำนวณหาค่าร้อยละ และทดสอบค่าไค-สแควร์ และการนำเสนอผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ สรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัยได้สรุปเป็น 3 หัวข้อ คือ 1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม 2. ผลการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองในห้องสมุดของนักศึกษา และ 3. ความสัมพันธ์ระหว่างการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองในห้องสมุดของนักศึกษาที่มีสาขาวิชาที่เรียน ระดับการศึกษาของนักศึกษา และประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 354 คน เป็นนักศึกษาในสาขาวิชาทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 170 คน เป็นนักศึกษาในสาขาวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ 184 คน คิดเป็นร้อยละ 48.0 และ ร้อยละ 52.0 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของนักศึกษาปรากฏว่า นักศึกษาในระดับปริญญาตรี มีสูงสุด (ร้อยละ 64.0) รองลงมา คือ นักศึกษาในระดับปริญญาโท (ร้อยละ 32.9) และ นักศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีมีน้อยที่สุด (ร้อยละ 0.9)

เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ ปรากฏว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ จำนวน 343 คน (ร้อยละ 96.9) มีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์มาก่อนอย่างน้อย 1 ครั้ง นักศึกษาที่ไม่เคยใช้คอมพิวเตอร์มาก่อน และไม่มีความรู้ในเรื่องคอมพิวเตอร์เลยมีจำนวน 11 คน (ร้อยละ 3.1) และนักศึกษาที่เคยใช้คอมพิวเตอร์มาก่อนอย่างน้อย 1 ครั้ง จำนวน 343 คน นั้น พบว่า มีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้นสูงสุด (ร้อยละ 80.1) รองลงมา ได้แก่ มีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ในการพิมพ์รายงานต่าง ๆ (Word Processor) (ร้อยละ 77.8) และ มีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ในด้านอื่น ๆ เป็นประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ที่พบน้อยที่สุด (ร้อยละ 14.9) ได้แก่ ใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงาน ใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูลในห้องสมุด ใช้คอมพิวเตอร์ในการส่งข้อมูลระหว่างเครือข่าย ใช้คอมพิวเตอร์ในการเขียนโปรแกรม ใช้คอมพิวเตอร์ในการทำวิจัย ใช้คอมพิวเตอร์ในการสร้างฐานข้อมูล และใช้คอมพิวเตอร์ในการทำบัญชี

2. การสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองในห้องสมุดของนักศึกษา แบ่งเป็น วัตถุประสงค์ในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง ความถี่ในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง สาเหตุในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง กลวิธีที่ใช้ในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง ประโยชน์ที่ได้รับจากการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง และ ปัญหาในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง

2.1 วัตถุประสงค์ในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง พบว่า นักศึกษาสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อหารายชื่อหนังสือและบทความวารสารในห้องสมุดสูงสุด (ร้อยละ 91.2) รองลงมาคือ เพื่อการทำรายงานประกอบการเรียน (ร้อยละ 76.6) และ เพื่อหาข้อมูลข่าวสาร

ที่ห้องสมุดบันทึกไว้ในฐานข้อมูล (ร้อยละ 29.7) ตามลำดับ และมีวัตถุประสงค์อื่น ๆ น้อยที่สุด (ร้อยละ 3.1) ได้แก่ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ทำงานวิจัย และทำโครงการนักศึกษา

ผลการวิจัยนี้ต่างจากผลการวิจัยของเปี่ยมสุข กุงกาวิ (2534) และรัชนิกร อินเล็ก (2535) ที่พบว่า มีวัตถุประสงค์ในการสืบค้นฐานข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการทำวิจัย และรายงานประกอบการเรียนเป็นอันดับแรก เนื่องจากฐานข้อมูลที่ห้องสมุดสร้างขึ้นนั้นเป็นฐานข้อมูลที่รวบรวมรายการทรัพยากรสารสนเทศ และเอกสารต่าง ๆ ของห้องสมุด จัดทำขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการในการสืบค้นรายการของห้องสมุด และตรวจสอบดูรายชื่อหนังสือที่สนใจต่าง ๆ ต่างจากฐานข้อมูล ซีดี-รอม ที่จัดทำขึ้นเฉพาะสาขาวิชาอย่างละเอียดลึกซึ้ง

2.2 ความถี่ในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง พบว่า นักศึกษาสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองเป็น ความถี่อื่น ๆ สูงสุด (ร้อยละ 24.7) ได้แก่ ไม่นาน นาน ๆ ครั้ง แล้วแต่โอกาสเมื่อมีงานต้องทำส่ง 2-3 ครั้งต่อปี เน้นใช้ครั้งแรก และ เคยใช้เพียง 2-3 ครั้ง รองลงมา คือ สืบค้นฐานข้อมูล 1 สัปดาห์ต่อครั้ง (ร้อยละ 21.0) และสืบค้น 2-3 วันต่อครั้ง (ร้อยละ 18.5) ตามลำดับ และสืบค้นฐานข้อมูลทุกวัน มีน้อยที่สุด (ร้อยละ 5.7)

2.3 สาเหตุในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง พบว่า นักศึกษาสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง มีสาเหตุมาจาก มีอิสระในการค้นด้วยตนเองโดยไม่ต้องรบกวนเจ้าหน้าที่สูงสุด (ร้อยละ 81.9) รองลงมาคือ มีความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลมากกว่าการค้นด้วยวิธีอื่น (ร้อยละ 78.0) และ อยากทดลองระบบการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 47.2) ตามลำดับ สาเหตุในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองจากสาเหตุอื่น ๆ มีน้อยที่สุด (ร้อยละ 4.8) ได้แก่ สะดวกรวดเร็วกว่าการค้นด้วยบัตรรายการ ง่าย สร้างเสริมประสบการณ์ สนุกเป็นอิสระ ไม่ชักช้าค้นได้เร็ว รวดเร็วและผิดพลาดน้อย ไม่มีบัตรรายการให้ค้น สามารถหาบทความได้ตรงกับความต้องการ และสามารถหาข้อมูลอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้

จากผลการวิจัยนี้ น่าจะเป็นเพราะ การเปิดโอกาสให้ผู้ใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง ประกอบกับความสามารถของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่ช่วยทำให้การสืบค้นข้อมูลเป็นไปได้สะดวกรวดเร็ว จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ศึกษามาสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองในห้องสมุด

2.4 กลวิธีที่ใช้ในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง พบว่า นักศึกษาใช้ชื่อเรื่องในการสืบค้นฐานข้อมูลสูงสุด (ร้อยละ 69.2) รองลงมาคือ ใช้หัวเรื่องในการสืบค้นฐานข้อมูล

(ร้อยละ 54.2) และใช้คำศัพท์ในการสืบค้นฐานข้อมูล (ร้อยละ 38.7) ตามลำดับ และค้นจากวิธีอื่น ๆ ได้แก่ ค้นจากเลขหมู่ และค้นจากวิธีค้นทุกประเภท มีน้อยที่สุด (ร้อยละ 1.1)

ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ ลินพิศาล และ จารุพร พงศ์ศรีวัฒน์ (2536) ที่พบว่า ผู้ใช้บริการใช้ชื่อเรื่องในการค้นสูงสุด รองลงมา คือ หัวเรื่อง และใช้ชื่อชุดในการค้นหาที่น้อยที่สุด และ Chen (1992) พบว่า นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สืบค้นชื่อผู้แต่งและชื่อเรื่องมากกว่าค้นจากหัวเรื่อง แต่ผลการวิจัยนี้ ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Steinberg และ Metz (1984), Hunter (1991) และ Zink (1991) ที่ระบุว่า ผู้ใช้บริการใช้หัวเรื่องในการสืบค้นข้อมูลมาเป็นอันดับแรก ตามด้วยชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง และเลขเรียกหนังสือ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะ ผู้ใช้บริการที่เป็นนักศึกษาในประเทศไทยมีความคุ้นเคยในการค้นหาบรรณารายการจากชื่อเรื่องของหนังสือมาก่อน อีกทั้งยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในกลวิธีที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ เมื่อต้องเปลี่ยนรูปแบบการสืบค้นจึงยังคงสืบค้นด้วยกลวิธีแบบเดิม นอกจากนี้ นักศึกษาในประเทศไทยยังคงชอบที่จะสืบค้นจากชื่อเรื่องที่อาจารย์กำหนดมาให้มากกว่า ซึ่งต่างจากนักศึกษาในต่างประเทศที่ค้นข้อมูลจากหัวเรื่องเป็นอันดับแรก เพราะมีความรู้ความเข้าใจในกลวิธีที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูลดีกว่า และเมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว กลวิธีที่ใช้ในการสืบค้นของนักศึกษาในประเทศไทยเทียบเท่ากับกลวิธีที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในต่างประเทศใช้อยู่เท่านั้น

2.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง พบว่า นักศึกษาเห็นว่าประโยชน์ที่ได้รับจากการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง คือ ค้นข้อมูลได้รวดเร็วกว่าการค้นด้วยวิธีอื่นสูงสุด (ร้อยละ 84.1) รองลงมาคือ ค้นข้อมูลได้ปริมาณมากกว่าการค้นด้วยวิธีอื่น (ร้อยละ 48.2) และ ค้นข้อมูลได้ครบถ้วนสมบูรณ์กว่าการค้นด้วยวิธีอื่น (ร้อยละ 32.3) ตามลำดับ และทราบว่า มีห้องสมุดที่จัดเก็บข้อมูลที่ต้องการด้วย มีน้อยที่สุด (ร้อยละ 23.2)

ผลการวิจัยนี้ ใกล้เคียงกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ ลินพิศาล และ จารุพร พงศ์ศรีวัฒน์ (2536) และงานวิจัยของ Steinberg และ Metz (1984) ที่พบว่า ประโยชน์ที่ได้รับจากการสืบค้นฐานข้อมูลที่ผู้ใช้บริการเห็นด้วย คือ การค้นรายการด้วยคอมพิวเตอร์จะง่ายและรวดเร็วกว่าการค้นรายการด้วยมือจากตู้บรรณารายการ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะ ความสามารถของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่ช่วยทำให้การสืบค้นข้อมูลเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว มากกว่าการค้นด้วยวิธีอื่น จึงทำให้นักศึกษาเห็นว่าประโยชน์ที่ได้รับจากการสืบค้นฐานข้อมูล คือ ค้นข้อมูลได้รวดเร็วกว่าการค้นด้วยวิธีอื่นมีมากที่สุด

2.6 ปัญหาในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองจำนวน 245 คน (ร้อยละ 69.2) ส่วนนักศึกษาที่ไม่มีปัญหาในการสืบค้นฐานข้อมูลมีจำนวน 108 คน (ร้อยละ 30.5)

2.6.1 ปัญหาที่มีต่อการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง พบว่า นักศึกษามีปัญหาที่มีต่อการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง คือ ไม่ทราบขั้นตอนในการสืบค้นฐานข้อมูลสูงสุด (ร้อยละ 24.9) รองลงมาพบว่า ไม่ทราบวิธีการใช้คำค้นในการสืบค้นฐานข้อมูล (ร้อยละ 23.7) และไม่เข้าใจคำสั่งที่เป็นตัวย่อที่ใช้ในฐานข้อมูล (ร้อยละ 21.4) ตามลำดับ และปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ วิธีการใช้ยังไม่ง่ายเท่าที่ควร วิธีการใช้ไม่ชัดเจน Keyword ครอบคลุมข้อมูลไม่หมด มีปัญหาในการเปลี่ยนภาษาในการสืบค้นข้อมูลระหว่างการค้นข้อมูลภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวนข้อมูลในแต่ละฐานข้อมูลมีน้อยเกินไป ไม่ทราบวิธีการสืบค้นข้อมูล ข้อมูลไม่ได้ตรงตามที่ต้องการจะได้ข้อมูลใกล้เคียงเท่านั้น หนังสือบางเล่มค้นไม่เจอจากฐานข้อมูลทั้ง ๆ ที่มีอยู่ในห้องสมุด และลักษณะการเรียงตัวอักษรในฐานข้อมูล เป็นปัญหาที่มีน้อยที่สุด (ร้อยละ 7.5)

ผลการวิจัยนี้บางส่วนสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lawrence (1992) ที่พบว่า ปัญหาที่เกิดจากการใช้ระบบ คือ การใช้และความเข้าใจในรหัสและคำย่อ ความเข้าใจในรูปแบบที่ปรากฏในหน้าจอที่เครื่องเทอร์มินัล คำสั่งที่ใช้ในการค้น หัวเรื่องที่ใช้ในการค้น การรอคอยในการสืบค้น และการใช้บริการที่ห้องสมุดจัดทำขึ้น

2.6.2 ปัญหาที่มีต่อเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ช่วยเหลือให้คำแนะนำการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง พบว่า นักศึกษามีปัญหาที่มีต่อเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ช่วยเหลือให้คำแนะนำการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองคือ เจ้าหน้าที่ที่ไม่อยู่ในขณะที่ต้องการความช่วยเหลือสูงสุด (ร้อยละ 39.3) รองลงมาพบว่า เจ้าหน้าที่มีเวลาน้อยในการให้คำแนะนำการสืบค้น (ร้อยละ 26.7) และ เจ้าหน้าที่อธิบายขั้นตอนการใช้ไม่ละเอียดพอที่จะทำตามได้ (ร้อยละ 13.8) ตามลำดับ และปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ ไม่กล้าถามเจ้าหน้าที่กลัวโดนดุ ไม่เคยอาศัยเจ้าหน้าที่เพราะหน้าตาไม่เป็นมิตร เจ้าหน้าที่ไม่ได้ตั้งใจที่จะอธิบาย อายไม่กล้าถาม ล้าปากใจ และอธิบายเร็วเกินไปตามไม่ทัน เป็นปัญหาที่มีน้อยที่สุด (ร้อยละ 4.9)

2.6.3 ปัญหาที่มีต่ออุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง พบว่า นักศึกษามีปัญหาที่มีต่ออุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีจำกัดต้องรอนานสูงสุด (ร้อยละ 45.9) รอง

ลงมา พบว่า ไม่มีเครื่องพิมพ์ผลการสืบค้นข้อมูลไว้ให้บริการ (ร้อยละ 29.3) และ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการขาดข้อบ่งชี้ (ร้อยละ 20.5) ตามลำดับ และปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ คู่มือช่วยการสืบค้นอ่านแล้วไม่เข้าใจ คู่มือช่วยค้นหาและเอื้อมเกินไป ไม่ทราบว่ามีคู่มือช่วยการสืบค้นให้บริการ ถัดเครื่องคอมพิวเตอร์ ใช้คอมพิวเตอร์ไม่ค่อยเป็น ถนัดค้นจากบัตรรายการมากกว่า และ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีน้อย เป็น ปัญหาที่มีน้อยที่สุด (ร้อยละ 2.6)

ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ ลินนิสกาล และ จารุพร พงศ์ศรีวัฒน์ (2536) พบว่า ปัญหาที่พบในการค้นหาหนังสือจากคอมพิวเตอร์ คือ เครื่องเทอร์มินัลมีจำนวนจำกัดต้องรอนาน เทอร์มินัลมีให้บริการไม่ครบทุกชั้น คู่มือที่ใช้ประกอบการค้นไม่ละเอียดและไม่ชัดเจน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับข้อเสนอของผู้ใช้บริการจากการศึกษาของ Lawrence (1992) ที่เสนอให้จัดหาเครื่องพิมพ์ผลการสืบค้น และเพิ่มจำนวนเครื่องเทอร์มินัลที่ให้บริการ มากกว่าที่จะจัดอบรมวิธีใช้ เพื่อที่จะทำให้การสืบค้นฐานข้อมูลเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.6.4 ปัญหาที่มีต่อฐานข้อมูลของห้องสมุด พบว่า นักศึกษามีปัญหาที่มีต่อฐานข้อมูลของห้องสมุด คือ ค้นไม่พบเรื่องที่ต้องการในฐานข้อมูลสูงสุด (ร้อยละ 36.5) รองลงมาพบว่า ฐานข้อมูลที่มีให้บริการไม่ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการ (ร้อยละ 28.2) และมีฐานข้อมูลให้สืบค้นน้อย (ร้อยละ 25.0) ตามลำดับ และปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ ต้องการให้มีข้อมูลย้อนหลังไปหลาย ๆ ปี น่าจะมีบทคัดย่อภาษาไทยให้บริการ ข้อมูลบางรายการซ้ำกัน ช่วยใช้โปรแกรมใหม่ที่สามารถสืบค้นข้อมูลได้ทันทีไม่ต้องรอนาน น่าจะมีตัวอย่างของข้อมูลให้ดูด้วย และหนังสือบางเล่มมีอยู่ในห้องสมุด แต่จะหาไม่พบถ้าใช้คอมพิวเตอร์สืบค้น เป็นปัญหาที่มีน้อยที่สุด (ร้อยละ 2.9)

ผลการวิจัยนี้ บางส่วนสอดคล้องกับข้อเสนอของผู้ใช้บริการจากการศึกษาของ Lawrence (1992) ที่เสนอให้เพิ่มจำนวนฐานข้อมูล ซึ่งจะทำให้มีฐานข้อมูลในการสืบค้นเพิ่มมากขึ้น และสามารถค้นพบเรื่องที่ต้องการในฐานข้อมูล

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองในห้องสมุดของนักศึกษา กับ สาขาวิชาที่เรียน ระดับการศึกษาของนักศึกษา และประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์

3.1 การสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองในห้องสมุดของนักศึกษา กับ สาขาวิชาที่เรียน พบว่า มีความสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1.1 ด้านวัตถุประสงค์ในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง พบว่า นักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษาที่เรียนทางด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ มีวัตถุประสงค์ในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อการทำรายงานประกอบการเรียน สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาที่เรียนทางด้านมนุษยศาสตร์ฯ มีวัตถุประสงค์ดังกล่าว มากกว่านักศึกษาที่เรียนทางด้านวิทยาศาสตร์ฯ

3.1.2 ด้านสาเหตุในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง พบว่า นักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษาที่เรียนทางด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ มีสาเหตุในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองสัมพันธ์ต่อกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ มีความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลมากกว่าการค้นด้วยวิธีอื่น โดยนักศึกษาที่เรียนทางด้านมนุษยศาสตร์ฯ มีสาเหตุในการสืบค้นดังกล่าว มากกว่านักศึกษาที่เรียนทางด้านวิทยาศาสตร์ฯ

3.1.3 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง พบว่า นักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษาที่เรียนทางด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์มีความเห็นต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง คือ ค้นข้อมูลได้ปริมาณมากกว่าการค้นด้วยวิธีอื่น สัมพันธ์ต่อกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาที่เรียนทางด้านมนุษยศาสตร์ฯ มีความเห็นในประโยชน์ดังกล่าว มากกว่านักศึกษาที่เรียนทางด้านวิทยาศาสตร์ฯ

3.1.4 ด้านปัญหาที่มีต่อเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ช่วยเหลือให้คำแนะนำการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง พบว่า นักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และ นักศึกษาที่เรียนทางด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ มีปัญหาที่มีต่อเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ช่วยเหลือให้คำแนะนำการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง คือ เจ้าหน้าที่ไม่อยู่ในขณะที่ต้องการความช่วยเหลือ สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาที่เรียนทางด้านมนุษยศาสตร์ฯ มีปัญหาดังกล่าว มากกว่านักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์ฯ

3.1.5 ด้านปัญหาที่มีต่ออุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง พบว่า นักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และ นักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ มีปัญหาที่มีต่ออุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่

ให้บริการชัดเจนบ่อย และไม่มีเรื่องพิมพ์ผลการสืบค้นฐานข้อมูลให้บริการสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาที่เรียนทางด้านมนุษยศาสตร์ฯ มีปัญหาดังกล่าว มากกว่านักศึกษาที่เรียนทางด้านวิทยาศาสตร์ฯ

3.1.6 ด้านปัญหาที่มีต่อฐานข้อมูลของห้องสมุด พบว่า นักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษาที่เรียนทางด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ มีปัญหาที่มีต่อฐานข้อมูลของห้องสมุด คือ ฐานข้อมูลที่มีให้บริการไม่ทันสมัย มีฐานข้อมูลให้บริการเป็นภาษาอังกฤษมากเกินไป และ ข้อมูลในฐานข้อมูลมีการพิมพ์ผิดพลาดสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาที่เรียนทางด้านมนุษยศาสตร์ฯ มีปัญหาที่มีต่อฐานข้อมูลของห้องสมุดดังกล่าว มากกว่านักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์ฯ

สำหรับการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองในห้องสมุดของนักศึกษาที่ไม่มีความสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เรียน คือ ความถี่ในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง กลวิธีที่ใช้ในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง และปัญหาที่มีต่อการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง

จากผลการวิจัย จะเห็นว่าสาขาวิชาที่เรียนมีความสัมพันธ์กับการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองของนักศึกษาเกือบทุกด้าน ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่า สาขาวิชาที่เรียนมีผลต่อการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองของนักศึกษาเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ในแต่ละด้าน พบว่า นักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาทางด้านมนุษยศาสตร์ฯ มีความสัมพันธ์ในแต่ละด้านมากกว่านักศึกษาที่เรียนทางด้านวิทยาศาสตร์ฯ ซึ่งอาจจะ เป็นเพราะ นักศึกษาที่เรียนทางด้านวิทยาศาสตร์ฯ มีความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และฐานข้อมูล มากกว่านักศึกษาที่เรียนทางด้านมนุษยศาสตร์ฯ เนื่องจากได้ผ่านการเรียนในสาขาวิชาดังกล่าว มากกว่านักศึกษาที่เรียนทางด้านมนุษยศาสตร์ฯ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.2 การสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองในห้องสมุดของนักศึกษากับระดับการศึกษาของนักศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.2.1 ด้านวัตถุประสงค์ในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง พบว่า นักศึกษามีวัตถุประสงค์ในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อหารายชื่อโสตทัศนวัสดุที่มีในห้องสมุด เพื่อหาที่อยู่ของบุคคลหรือหน่วยงานที่สนใจ เพื่อหาข้อมูลข่าวสารที่ห้องสมุดบันทึกไว้ในฐานข้อมูล

เพื่อการทำวิทยานิพนธ์ และเพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาในระดับปริญญาตรีมีวัตถุประสงค์ในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อหารายชื่อโสตทัศนวัสดุที่มีในห้องสมุด และ เพื่อหาข้อมูลข่าวสารที่ห้องสมุดบันทึกไว้ในฐานข้อมูลมากกว่านักศึกษาในระดับการศึกษาอื่น ๆ นักศึกษาในระดับปริญญาโทมีวัตถุประสงค์ในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อการทำวิทยานิพนธ์มากกว่านักศึกษาในระดับการศึกษาอื่น ๆ

3.2.2 ด้านสาเหตุในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง พบว่า นักศึกษามีสาเหตุในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง คือ จากการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด และ อากาศคล่องระบบการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาในระดับปริญญาตรี มีสาเหตุในการสืบค้นฐานข้อมูลดังกล่าว มากกว่านักศึกษาในระดับการศึกษาอื่น ๆ

3.2.3 ด้านกลวิธีที่ใช้ในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง พบว่า นักศึกษามีกลวิธีที่ใช้ในการสืบค้นฐานข้อมูล คือ ค้นจากชื่อผู้แต่ง และ ค้นจากคำศัพท์ (Keyword) สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ค้นจากชื่อผู้แต่งมากกว่านักศึกษาในระดับการศึกษาอื่น ๆ และ นักศึกษาในระดับปริญญาโท ค้นจากคำศัพท์มากกว่านักศึกษาในระดับการศึกษาอื่น ๆ

3.2.4 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง พบว่า นักศึกษามีความเห็นต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง คือ ค้นข้อมูลได้ปริมาณมากกว่าการค้นด้วยวิธีอื่นสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาในระดับปริญญาตรี มีความเห็นต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการสืบค้นฐานข้อมูลดังกล่าวมากกว่านักศึกษาในระดับการศึกษาอื่น ๆ

3.2.5 ด้านปัญหาที่มีต่อการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง พบว่า นักศึกษามีปัญหาที่มีต่อการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง คือ ไม่ทราบขั้นตอนในการสืบค้นฐานข้อมูล สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาในระดับปริญญาตรี มีปัญหาที่มีต่อการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองดังกล่าวมากกว่านักศึกษาในระดับการศึกษาอื่น ๆ

3.2.6 ด้านปัญหาที่มีต่ออุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง พบว่า นักศึกษามีปัญหาที่มีต่ออุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีให้บริการขัดข้องบ่อย และห้องสมุดไม่จัดทำคู่มือช่วยการสืบค้น สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาในระดับปริญญาตรีมีปัญหาที่มีต่ออุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกดังกล่าวมากกว่านักศึกษาในระดับการศึกษาอื่น ๆ

3.2.7 ด้านปัญหาที่มีต่อฐานข้อมูลของห้องสมุด พบว่า นักศึกษามีปัญหาที่มีต่อฐานข้อมูลของห้องสมุด คือ ฐานข้อมูลที่มีให้บริการไม่ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการ สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาในระดับปริญญาตรีมีปัญหาที่มีต่อฐานข้อมูลของห้องสมุดดังกล่าว มากกว่านักศึกษาในระดับการศึกษาอื่น ๆ

สำหรับการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองในห้องสมุดของนักศึกษาที่ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา คือ ความถี่ในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง และปัญหาที่มีต่อเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ช่วยเหลือให้คำแนะนำการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง

จากผลการวิจัย จะเห็นว่าระดับการศึกษาของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองเกือบทุกด้าน ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าระดับการศึกษาของนักศึกษามีผลต่อการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองของนักศึกษาเป็นอย่างมาก และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Belanger และ Hoffman (1990) ที่พบว่า ระดับการศึกษาของนักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการสืบค้นฐานข้อมูล เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ต่อกันในแต่ละด้าน พบว่า นักศึกษาในระดับปริญญาตรี มีความสัมพันธ์ในแต่ละด้านมากกว่านักศึกษาในระดับการศึกษาอื่น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะนักศึกษาในระดับปริญญาตรีเป็นนักศึกษาที่อยู่ในช่วงของการเริ่มต้นศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การค้นคว้าหาข้อมูลต่าง ๆ ของนักศึกษาในระดับนี้ อาจจะทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร และเมื่อได้ศึกษาในระดับที่สูงขึ้น การค้นคว้าหาข้อมูลต่าง ๆ จะทำได้ดีขึ้น เนื่องจากมีความชำนาญและมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการค้นหาข้อมูลมากขึ้น

3.3 การสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองในห้องสมุดของนักศึกษากับประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ พบว่า มีความสัมพันธ์ในด้านเดียว คือ ปัญหาที่มีต่อการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งนักศึกษา มีปัญหาที่มีต่อการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง คือ ไม่คุ้นเคยกับเครื่องคอมพิวเตอร์ สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาที่ใช้คอมพิวเตอร์มาก่อน มีปัญหาดังกล่าวมาก

กว่านักศึกษาที่ไม่เคยใช้คอมพิวเตอร์มาก่อน ซึ่งอาจจะเป็นเพราะ นักศึกษาที่เคยใช้คอมพิวเตอร์มาก่อน มีความคุ้นเคยกับระบบการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เคยใช้ แต่พอมาใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของห้องสมุดในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งมีระบบการทำงานที่ต่างออกไป จึงทำให้เกิดความไม่คุ้นเคยกับเครื่องคอมพิวเตอร์ของห้องสมุดที่ใช้ในการสืบค้นฐานข้อมูลก็เป็นได้ ส่วนนักศึกษาที่ไม่เคยใช้คอมพิวเตอร์มาก่อนนั้น ปัญหาในเรื่องของความไม่คุ้นเคยกับเครื่องคอมพิวเตอร์ ปรากฏน้อยกว่านักศึกษาที่เคยใช้คอมพิวเตอร์ อาจจะเป็นเพราะการที่ไม่มีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์มาก่อน เมื่อมาสืบค้นฐานข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์ของห้องสมุด จึงต้องมีความระมัดระวังและทำตามขั้นตอนการสืบค้นข้อมูลที่ห้องสมุดบอกไว้ ความไม่คุ้นเคยกับเครื่องคอมพิวเตอร์จึงปรากฏน้อยกว่านักศึกษาที่เคยใช้คอมพิวเตอร์มาก่อน

จากผลการวิจัย จะเห็นว่า ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์กับการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองของนักศึกษาในด้านเดียว ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่า ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ของนักศึกษามีผลต่อการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองน้อยมาก ต่างจากผลการวิจัยของ Ensor (1992) ที่พบว่า ความถี่ในการค้นรายการและประสบการณ์ในการสืบค้นฐานข้อมูล หรือประสบการณ์ในการเขียนคอมพิวเตอร์ และ ประสบการณ์ในการเขียนการใช้ห้องสมุด มีความสัมพันธ์ในทางที่ต่อการสืบค้นที่ประสบผลสำเร็จของผู้ใช้บริการ OPAC ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยแห่งรัฐ Indiana และต่างจากผลการวิจัยของ Belanger และ Hoffman (1990) ที่พบว่า เพศ อายุ และ ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการสืบค้นฐานข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญ

การทดสอบสมมติฐาน

ตามที่ได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยไว้ว่า การสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองในห้องสมุดของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เรียน ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั้น ปรากฏว่า ผลการวิจัยบางส่วนเป็นไปตามสมมติฐาน และบางส่วนไม่เป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือ การสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองในห้องสมุดของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เรียนและระดับการศึกษาเกือบทุกด้าน ส่วนประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์นั้น มีความสัมพันธ์เพียงด้านเดียว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

1. ห้องสมุดควรที่จะจัดฝึกอบรมวิธีการสืบค้นฐานข้อมูลที่ให้บริการในห้องสมุดแก่ผู้ใช้ห้องสมุด โดยให้ผู้ใช้ได้ฝึกการสืบค้นข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้ห้องสมุดมีความคุ้นเคยกับเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ห้องสมุดให้บริการ และมีความรู้ความเข้าใจในการสืบค้นฐานข้อมูลที่ให้บริการในห้องสมุด การฝึกอบรมวิธีการสืบค้นฐานข้อมูลดังกล่าวนี้ ห้องสมุดควรที่จะจัดฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจและความคุ้นเคยในการสืบค้นข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์
2. ห้องสมุดควรที่จะจัดเจ้าหน้าที่ประจำ คอยให้ความช่วยเหลือในการสืบค้นฐานข้อมูล ซึ่งจะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ในการสืบค้นฐานข้อมูล และยินดีที่จะให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำการสืบค้นฐานข้อมูลแก่ผู้ใช้ห้องสมุด เจ้าหน้าที่ที่ห้องสมุดจัดไว้จะต้องอยู่ประจำ ณ บริเวณที่ให้บริการสืบค้นฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์
3. ห้องสมุดควรที่จะจัดอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการสืบค้นฐานข้อมูลไว้ให้บริการอย่างเพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้นฐานข้อมูล ควรที่จะจัดไว้ให้พอเพียงกับความต้องการของผู้ใช้ในการสืบค้นข้อมูลของห้องสมุด เนื่องจากผู้ใช้จำเป็นต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการค้นหาข้อมูลของห้องสมุดจากฐานข้อมูลที่ห้องสมุดจัดทำขึ้น นอกจากนั้นเครื่องพิมพ์ (Printer) เป็นอุปกรณ์อีกชิ้นหนึ่งที่ห้องสมุดควรที่จะมีให้บริการเพื่อใช้ในการพิมพ์ผลการสืบค้นข้อมูล ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้ได้รับความสะดวกในการสืบค้นฐานข้อมูลมากยิ่งขึ้น
4. ห้องสมุดควรที่จะเพิ่มจำนวนฐานข้อมูลให้มากขึ้น เพื่อที่จะทำให้ผู้ใช้บริการสามารถสืบค้นเรื่องที่ต้องการได้อย่างกว้างขวาง ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาการค้นไม่พบเรื่องที่ต้องการในฐานข้อมูล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรรักษาการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองในห้องสมุดของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน เพื่อเปรียบเทียบกับ การสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และ เพื่อ เป็นข้อมูลในการพัฒนาการให้บริการสืบค้นฐานข้อมูลในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
2. ควรรักษาการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองในห้องสมุดของผู้ใช้บริการกลุ่มอื่น ๆ อาทิ อาจารย์ ข้าราชการ นักเรียน เป็นต้น เพื่อเปรียบเทียบกับ การสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองในห้องสมุดของผู้ใช้บริการกลุ่มนักศึกษา ซึ่งจะทำได้ข้อมูลในการพัฒนาการให้บริการสืบค้นฐานข้อมูลในห้องสมุดมากยิ่งขึ้น
3. ควรรักษาการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองในห้องสมุดของผู้ใช้บริการในแต่ละวิชาชีพ เพื่อจะได้ข้อมูลการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองของผู้ประกอบวิชาชีพต่าง ๆ ซึ่งห้องสมุดจะได้นำไปพัฒนาบริการสืบค้นฐานข้อมูลให้สนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการในวิชาชีพนั้น ๆ นอกจากนี้ยังใช้เป็นแนวทางในการสร้างฐานข้อมูลออกให้บริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุดได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ในแต่ละวิชาชีพอีกด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย